#BOGATSTVO U EU#

Članice Europske unije iz središnje i istočne Europe po bogatstvu sustižu zapadnu Europu ali raste razlika između sjevera i juga, pokazala je studija pripremljena za ministre financija Europske unije.

EU želi da se 27 zemalja koje će ostati u Uniji nakon odlaska Ujedinjenog Kraljevstva gospodarski ujednači jer vjeruje da velike razlike otežavaju utvrđivanje politika i mogu biti izvor budućih kriza.

Velike razlike također donose potporu euroskeptičnim i populističkim strankama koje bi mogle zaprijetiti EU-u.

BDP 11 članica, većinom iz središnje i istočne Europe, koje su se pridružile bloku od 2004. raste brže po prosječnoj stopi od šest posto.

To je rezultiralo kumulativnim povećanjem realnog prihoda po stanovniku, u nekim slučajevima i više od 200 posto od 1999. do 2016., pokazala je studija.

To je u kontrastu s prosječnih dva posto na bogatijem zapadu koji je BDP po stanovniku u istom razdoblju povećao za samo 50 posto, kaže se u studiji.

Financijska kriza koja je počela 2010. je, međutim, produbila razlike u eurozoni između bogatijeg i stabilnijeg sjevera i siromašnijeg juga.

Po podacima Međunarodnog monetarnog fonda, BDP po stanovniku se u Njemačkoj od 2010. do 2016. povećao 19 posto, 14 posto u Nizozemskoj i Francuskoj i 13 posto u Belgiji i Austriji.

U južnim zemljama, koje su 2010. već imale niži BDP po stanovniku, taj je rast mnogo sporiji te dodatno produbljuje razlike. U Italiji je rast bio samo šest posto, u Portugalu 10 posto, a Grčka je pala za sedam posto.

"Ovaj obrazac, koji pokazuje ujednačavanje istoka i zapada, ali razilaženje sjevera i juga u eurozoni, može se primijetiti po nizu pokazatelja, poput realnih plaća, ulaganjima i potrošnji", kaže se u analizi koju je pripremio Centar za europske političke studije (CEPS).

Ni približavanje istoka i zapada ni razilaženje sjevera i juga nije povezano s eurozonom, kaže studija i predviđa da će se približavanje istoka i zapada nastaviti idućih godina, a u nekim slučajevima ponovno početi i ono između sjevera i juga.

Studija nije mogla predvidjeti hoće li proces približivanje istoka i zapada jednom dovesti i do ujednačenja bogatstva.

"Često se tvrdi da će daljnje približavanje tražiti promjenu modela rasta (za zemlje središnje i istočne Europe)", kaže studija.

"Taj rast i sustizanje (rasta) može se oslanjati na strani kapital i 'know-how' kroz golema izravna

Phoca PDF

strana ulaganja, no nakon određene razine za održavanje rasta potrebno je više domaćih inovacija", kaže studija i napominje da bi preusmjeravanje prema domaćim inovacijama moglo biti "ključan izazov za nove članice".

(Hina)

Phoca PDF

Figure 4. GDP growth per capita relative to GDP per capita in the new member states and the EU15, 1999 (%)

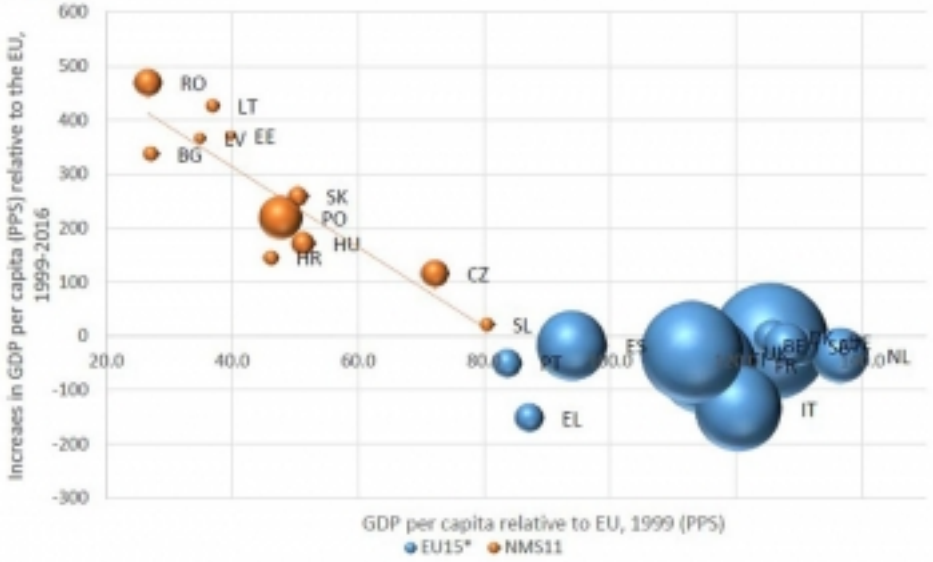

* EU15 excluding Ireland and Luxembourg.

Notes: NMS11: Bulgaria, Croatia, Czech Republic, Estonia, Hungary, Latvia, Lithuania, Poland, Romania, Slovak Republic and Slovenia.

The statistical relationship between the initial income level and subsequent growth (both relative to the EU average) intersects the horizontal line at 80%. This suggests that catch-up growth might stop at this level for the NMS11, i.e. well before they reach the EU average.

Source: AMECO and authors' elaboration.

Phoca PDF